

NEJLEPŠÍ AUTOR ŠPIONÁŽNÍCH
THRILLERŮ VŠECH DOB

Daniel Silva

Černá vdova

ČERNÁ
VDOVA

Daniel Silva

ČERNÁ
VDOVA

Český název: Černá vdova

Název anglického originálu: *The Black Widow*

Autor: Daniel Silva

Překlad: Marek Drda

První vydání: Harper, *An Imprint of* HarperCollins Publishers, 2016

Grafika obálky: Madgrafik

Odpovědný redaktor: Jiří Chodil

Jazyková korektura: Ivana Čejková

Elektronické formáty Dagmar Wankowska, *LiamART*

© 2016 by Daniel Silva

© For the Czech Republic edition by HarperCollins Polska sp. z o.o.,
Warszawa 2017

Všechna práva vyhrazena, včetně práva na reprodukci celého díla nebo jeho částí v jakékoliv podobě.

Tato kniha je vydána na základě licence HarperCollins Publishers, LLC, New York, USA.

Všechny postavy v této knize jsou fiktivní. Jakákoliv podobnost se skutečnými osobami, živými či zesnulými, je čistě náhodná.

HarperCollins je ochranná známka, jejímž vlastníkem je HarperCollins Publishers, LLC, New York, USA. Název ani známku nelze použít bez souhlasu vlastníka.

Ilustrace na obálce: © 2013 by Gary Yeowell / The Image Bank / Getty Images

Foto autora: © 2016 by Marco Grob

Mapa: © 2016 by Springer Cartographics LLC

(Česká úprava: Jiří Chodil)

Islámský motiv: © 2016 by Damien Geso / Shutterstock, Inc. Všechna práva vyhrazena.

HarperCollins Polska sp. z o.o.

02-516 Warszawa, ul. Starościńska 1B lokal 24-25

ISBN: 978-83-276-2805-3 (EPUB)

ISBN: 978-83-276-2806-0 (MOBI)

ISBN: 978-83-276-2807-7 (PDF)

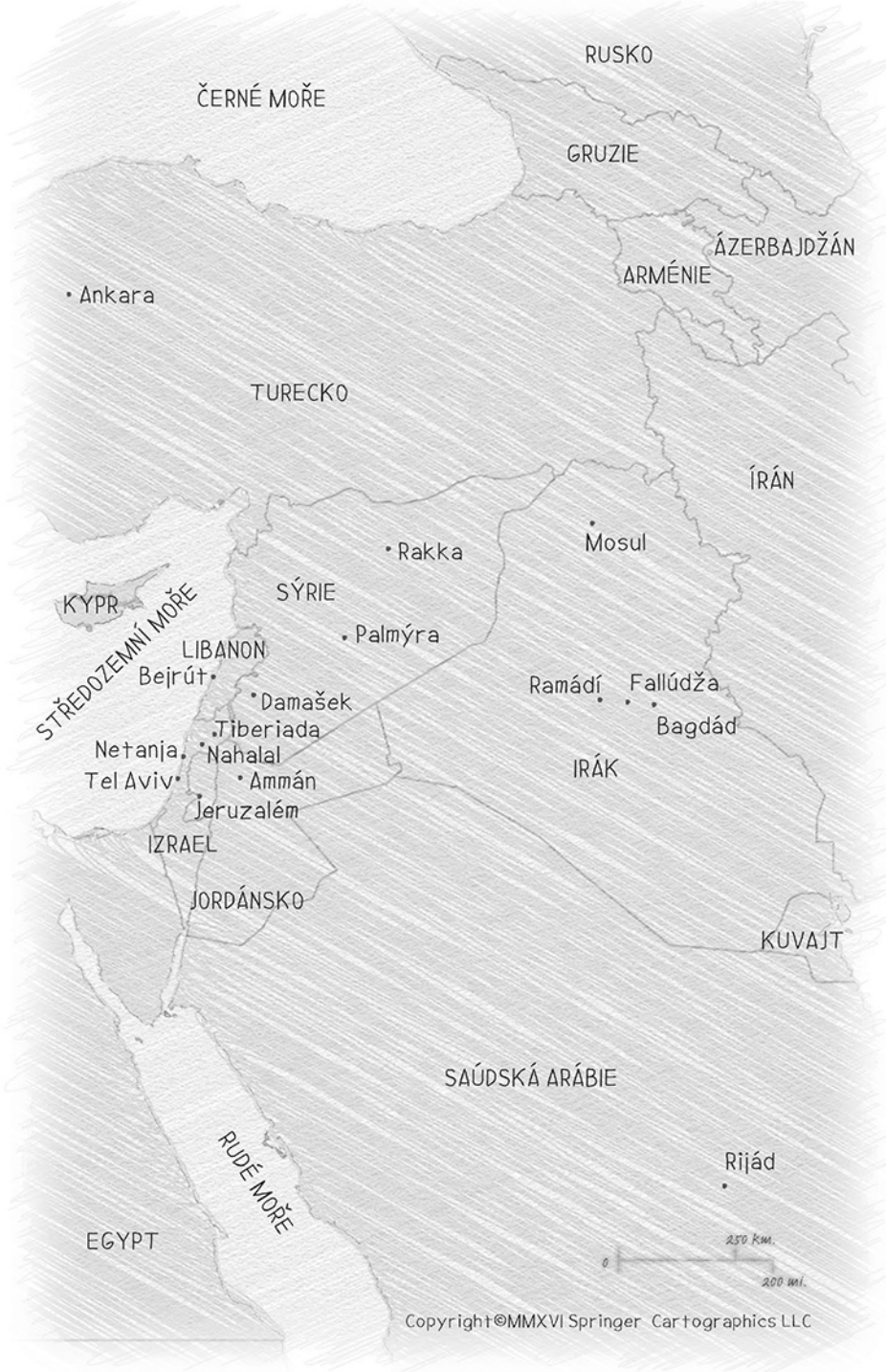
*Stephenu L. Carterovi za jeho přátelství a důvěru.
A jako vždy mé ženě Jamie a našim dětem Lily a Nicholasovi.*

*Z východu přitáhnou černé prapory,
nesené mocnými muži s dlouhými vlasy a vousy,
kteří se budou jmenovat podle měst, z nichž pocházejí.*

HADÍS

*Dejte mi dívku v citlivém věku,
a já si ji navždy připoutám.*

MURIEL SPARKOVÁ,
Nejlepší léta slečny Jean Brodieové

Na tomto románu jsem začal pracovat ještě dříve, než islamistická teroristická skupina známá jako ISIS¹ zaplavila Paříž a Brusel střelbou a bombovými atentáty, po nichž zůstalo více než 160 mrtvých.

Chvíli jsem uvažoval o tom, že svůj rukopis odložím, ale pak jsem se rozhodl, že ho dokončím tak, jak jsem si ho původně vymyslel – jako by v imaginárním světě, který mé postavy

¹ Geneze a podoba názvu této teroristické organizace je dosti složitá. Původně se používalo označení ISIL, což bylo vyjádřením anglického názvu *Islamic State of Iraq and the Levant*, tedy Islámský stát v Iráku a v Levante, přičemž Levanta je historické označení oblasti zahrnující dnes Izrael, Palestinskou autonomii, Libanon, Jordánsko a Sýrii. Dalším označením se skutečně stalo ISIS, *Islamic State of Iraq and Syria* nebo *Islamic State of Iraq and al-Sham*, když al-Sham (al-Šam) je zjednodušeně opět Levanta. V arabštině se organizaci začalo říkat Daesh (Daeš, Da'esh, Da'eš, Daiš, Daíš, Da'íš), což je zkratka slov (v anglické transkripci) ad-Dawlah al-Islāmiyah fi l-'Irāq wa-sh-Shām, což je opět Islámský stát v Iráku a v Sýrii. Problém je v tom, že tato zkratka daesh připomíná některá arabská plnovýznamová slova. „Daeš“ znamená „ten, který šlape po věcech“, „dahes“ zase „ten, který rozsévá svár“ a konečně množné číslo „daw-aiš“ označuje „ty, kteří vnucují svůj pohled ostatním“. Řada světových politiků a publicistů proto používá označení daeš jednak právě pro tyto konotace, jednak proto, že odmítají tento samozvaný teroristický útvar označovat slovem „stát“. Sami příslušníci této organizace jsou na toto označení alergičtí a vyhrožují lidem, již je používají, vyříznutím jazyka. Konečně posledním a v současnosti nejrozšířenějším označením je prostě IS, tedy *Islamic State*, Islámský stát. Poznámka redakce.

obývají a v němž žijí, k oněm tragickým událostem ještě nedošlo. Podobnost mezi skutečnými a fiktivními útoky, včetně jejich vztahu k bruselské čtvrti Molenbeek, je čistě náhodná. Má vlastní předvídavost ve mně žádnou hrdost nevzbuzuje. Kéž by ten vražedný chiliastický terorismus Islámského státu žil výhradně na stránkách tohoto příběhu.

PRVNÍ ČÁST
RUE DES ROSIERS

Bylo to Toulouse, co se ukázalo být Hannah Weinbergové zhoubou. Toho večera zavolala Alainu Lambertovi, svému kontaktu na ministerstvu vnitra, a řekla mu, že tentokrát už se něco podniknout musí. Alain jí přislíbil rychlou reakci. Ujistil Hannah, že reakce bude důrazná, poněvadž důraznost je standardní odpovědí státního úředníka, nehodlá-li ve skutečnosti udělat vůbec nic. Následujícího rána navštívil místo útoku samotný ministr a učinil vágní prohlášení, v němž volal po „dialogu a uzdravení“. Rodičům trojice obětí nabídl pouze lítost. „Zlepší se to,“ prohlásil před urychleným návratem do Paříže. „Určitě.“

Těm třem obětem, dvěma chlapcům a jedné dívce, bylo dvanáct let a všichni tři byli židé, ačkoli jejich náboženství francouzská média v prvních reportážích zmínit zapoměla. A také se neobtěžovala upozornit, že útočníci byli muslimové, a uvedla pouze, že šlo mladíky, kteří bydlí na předměstí, *banlieue*, východně od středu města. Popis útoku byl vágní až k nepřesnosti. Podle francouzského rozhlasu došlo před jedním cukrářstvím k jakémusi sporu. Byli zraněni tři lidé, jeden vážně. Věc vyšetřuje policie. Zatím nebyl nikdo zatčen.

Ve skutečnosti nešlo o žádný spor, ale o dobře naplánovaný útok. A útočníci nebyli žádní mladíci, ale muži kolem pětadvaceti let, kteří se do centra Toulouse vydali hledat židy, kterým by ublížili. To, že jejich oběťmi byly děti, jim zřejmě nevadilo. Do obou chlapců kopali, plivali na ně a potom je do krve zbili. Dívku přimáčkli k chodníku a pořezali ji nožem v obličej. Než šestice útočníků uprchla, obrátila se ke skupince

ohromených přihlížejících s křikem: „Chajbar, Chajbar, ja-Jahud!“ Svědkové to sice nevěděli, ale tento arabský pokřik byl odkazem na dobytí jedné židovské oázy poblíž svatého města Medíny v sedmnáctém století muslimy. Jeho poselství bylo jednoznačné. Mohamedova armáda, tvrdila šestice mužů, si přichází pro francouzské židy.

Útok v Toulouse bohužel nepřišel bez předchozího či dostatečného varování. Francie se v současnosti ocitla v sevření nejhroššího výbuchu násilí proti židům od holokaustu. Do synagog se házely zápalné bomby, svrhávaly se náhrobní kameny, vykrádaly obchody a domy se stávaly terčem vandalismu a výhrůžných graffiti. Celkově došlo jen během posledního roku k více než čtyřem tisícům zdokumentovaných útoků, které Hannah se svou pracovní skupinou ve francouzském Centru Isaaka Weinberga pro studium antisemitismu pečlivě zaznamenávala a prošetřovala.

Dveře centra, pojmenovaného podle dědečka Hannah z otcovy strany, se za přísných bezpečnostních opatření otevřely před deseti lety. Teď to byla nejuznávanější instituce svého druhu ve Francii a Hannah Weinbergovou považovali za nejvýznamnější kronikářku nové vlny antisemitismu v zemi. Její zastánci o ní mluvili jako o „policajtkce paměti“, ženě, které nic nezabrání, aby Francii nedonutila k ochraně francouzské židovské menšiny v obležení. Její kritici už tak velkorysí nebyli. A tak Hannah již dávno přestala číst, co se o ní v novinách a na internetových serverech píše.

Weinbergovo středisko stálo v rue des Rosiers, nejvýraznější ulici nejviditelnější židovské čtvrti ve městě. Hannah bydlela za rohem v rue Pavée. Na cedulce u interkomu stálo MME BERTRAND, což bylo jedno z mála opatření, které k zajištění své bezpečnosti podnikla. Byt obývala sama, obklopena majetkem třech generací svojí rodiny, k němuž patřila i skromná sbírka obrazů a několik set starožitných dalekohledů, její tajná vášeň. V pětapadesáti byla neprovdaná a bezdětná. Když jí to práce umožnila, čas od času si dopřála milence. Alain Lambert, její

kontakt na ministerstvu vnitra, jí kdysi poskytl velmi příjemné rozptýlení během jednoho obzvláště napjatého období protizidovských útoků. Po návštěvě svého šéfa v Toulouse zavolal Hannah pozdě večer domů.

„Tolik k té důrazné akci,“ poznamenala jízlivě. „Měl by se stydět.“

„*Dělali jsme, co jsme mohli.*“

„Jenže to, co jste mohli, nestačí.“

„*V takovéhle době je lepší nepřilévat olej do ohně.*“

„To samé říkali i v létě roku devatenáct set čtyřicet dva.“²

„*Neber to tak brozně emocionálně.*“

„Nedáváte mi jinou možnost než vydat oficiální prohlášení, Alaine.“

„*Tak si dej pozor, jaká zvolíš slova. Protože my jsme ti jediní, kdo mezi vámi a jimi stojí.*“

Hannah zavěsila. Potom otevřela horní zásuvku svého psacího stolu a vyndala z ní samotný klíč. Ten odemkl dveře na konci chodby. Za nimi byl pokoj dítěte, v čase zamrzlý pokoj Hannah. Sloupková postel s krajkovými nebesy. Poličky plné plyšových zvířátek a hraček. Vybledlý plakát s jedním americkým hercem, idolem ženských srdcí. A nad staromódní francouzskou komodou visel, ve tmě neviditelný, obraz Vincenta van Gogha *Marguerite Gachetová u toaletního stolku*. Hannah přejela bříškem prstu po stopách štětce a vzpomněla si na muže, který provedl jedinou restauraci obrazu. Jak by v takovéhle době zareagoval on? Ne, pomyslela si s úsměvem. To by nešlo.

² V červenci 1942 se francouzské správní orgány spolupracující s nacistickou správou na okupovaném území Francie rozhodly vyhovět německému nátlaku a zahájily štvanici na židy i Židy (tedy jak na vyznavače judaismu tak na příslušníky etnika). Francouzští Židé byli donuceni nosit žluté hvězdy, mnoho z nich bylo internováno a skončilo v koncentračních táborech. Tato štvanice na francouzské občany židovského původu prováděná francouzskou policií je známá také jako Černý čtvrtek na Rizie Zimního velodromu či Deportace na Zimní velodrom (viz dále), kde byli zadržováni především pařížští Židé. Poznámka redakce.

Vlezla si do své dětské postele a ke svému velkému překvapení upadla do spánku beze snů. A když se probudila, měla už připravený plán.

Většinu příštího týdne se Hannah se svým týmem dřela za podmínek přísné provozní bezpečnosti. Potenciální účastníci byli oslovováni v tichosti, potřásalo se rukama, využívali se sponzoři. Dva z Hannažiných nejspolehlivějších zdrojů financí měly námitky, protože se podobně jako ministr vnitra domnívaly, že není dobré *jeter de l'huile sur le feu* – přilévat olej do ohně. Aby deficit vyrovnala, nezbylo Hannah než sáhnout do svých osobních financí, které byly poměrně slušné. Což byla další voda na mlýn jejích nepřátel.

A nakonec tu byl ještě malý problém s tím, jak Hannažin podnik nazvat. Rachel Lévyová, vedoucí tiskového oddělení centra, měla za to, že nejlepší bude něco nezajímavého a poněkud matoucího, ale Hannah její návrh zamítla. Prohlásila, že když hoří synagogy, představuje opatrnost luxus, který si nemohou dovolit. Hannah chtěla spustit poplašnou sirénu a rozeznít polnici, která si vyžádá nějakou akci. Naškrábala na útržek dopisního papíru pár slov a položila ho na Rachelin přeplněný psací stůl. „Tohle by mělo upoutat jejich pozornost.“

V tuto chvíli jim ještě svou účast nikdo významný nepříslíbil – nikdo, až na jednoho dotěrného amerického blogera a komentátora jedné kabelové televize, který by přijal pozvání i na vlastní pohřeb. Ale pak Arthur Goldman, onen vynikající historik antisemitismu z Cambridge, řekl, že by byl možná ochoten do Paříže přijet, ovšem za předpokladu, že Hannah přistoupí na to, že mu na dvě noci zajistí jeho oblíbené apartmá v Crillonu. Na příslib Goldmanovy účasti Hannah nalákala Maxwella Strausse z univerzity v Yale, který si nikdy nenechal ujít příležitost vystoupit se svým rivalem na stejném pódiu. Zbytek účastníků se našel rychle. Přihlásil se šéf Muzea

Spojených států na paměť holokaustu, stejně jako dva významní autoři knih vzpomínek těch, kteří holokaust přežili, a jeden odborník na francouzský holokaust z izraelského památníku obětí a hrdinů holokaustu Jad vašem. Přidali i jednu autorku románů, spíš kvůli její obrovské popularitě než historickému náhledu, a jednoho zástupce francouzské krajní pravice, který jen málokdy našel pro někoho laskavé slovo. K účasti bylo přizváno i několik muslimských duchovních a vůdčích postav muslimské komunity. Všichni odmítli. Stejně jako ministr vnitřní věci. Alain Lambert tu zprávu sdělil Hannah osobně.

„Vážně sis myslela, že by přišel na konferenci s tak provokativním názvem?“

„Pánbůh odpusť, aby tvůj šéf někdy udělal něco provokativního, Alaine.“

„A co bezpečnost?“

„Zatím jsme se o sebe vždycky postarali.“

„Žádní Izraelci, Hannah. To by celou tu věc poškodilo.“

Tiskovou zprávu vydala Rachel Lévyová příštího dne. Pozvali média, aby o konferenci referovala, omezený počet míst zpřístupnili veřejnosti. O několik hodin později byl na rušné ulici ve dvanáctém obvodu napaden zbožný žid mužem se sekerou, který ho vážně poranil. Než se dal útočník na útěk, zamával zkrvavenou zbraní a vykřikl: „Chajbar, Chajbar, ja-Jahud!“ Policie to prý vyšetřuje.

Kvůli rychlosti, ale i bezpečnosti dělilo tiskovou zprávu od začátku samotné konference pouhých pět rušných dní. A tak Hannah s přípravou svých úvodních poznámek čekala až do poslední chvíle. V předvečer setkání seděla sama ve své knihovně a perem zuřivě psala do žlutého linkovaného bloku.

Měla za to, že na sepisování podobného dokumentu je to příhodné místo, neboť knihovna kdysi patřila jejímu dědečkovi. Ten se narodil v Polsku, v Lublinském vojvodství, a do

Paříže prchl roku 1936, čtyři roky před příchodem Hitlerova *Wehrmachtu*. Ráno 16. července 1942 – v den známý coby *Jeu-di Noir* neboli Černý čtvrtek – zatkli Isaaka Weinberga s jeho ženou a dalšími bezmála třinácti tisícovkami dalších v cizině narozených Židů policisté se stohem modrých deportačních karet v rukou. Před obávaným zaklepáním na dveře se Isaakovi Weinbergovi podařilo ukrýt dvě věci: své jediné dítě, mladého Marka, a onoho van Gogha. Marc Weinberg se po celou válku skrýval a roku 1952 se mu podařilo byt v rue Pavée od francouzské rodiny, která se v něm po Černém čtvrtku usadila, získat zpět. Obraz byl kupodivu přesně tam, kde ho Isaac Weinberg zanechal: ukrytý pod podlahou v knihovně, pod psacím stolem, u něhož teď Hannah seděla.

Tři týdny po svém zatčení byli Isaac Weinberg i jeho žena deportováni do Osvětimi a po příjezdu posláni do plynu. Byli jen dalšími z více než 75 000 francouzských Židů, kteří coby trvalá skvrna na štítu francouzských dějin zahynuli v táborech smrti nacistického Německa. Ale nebylo možné, že by se to někdy zopakovalo? A nebylo načase, aby si oněch 475 000 francouzských Židů, třetí největší židovská komunita na světě, sbalilo kufry a odešlo? To byla otázka, kterou Hannah v názvu své konference nadnesla. Mnoho Židů už Francii opustilo. Patnáct tisíc jich v minulém roce emigrovalo do Izraele a každý den odcházeli dalších. Ale připojit se k nim neměla Hannah v plánu. Bez ohledu na to, co tvrdili její nepřátelé, se považovala především za Francouzku, a teprve pak za Židovku. Představa, že by měla žít někde jinde než ve čtvrtém pařížském obvodu, se jí příčila. Cítila však povinnost varovat před blížící se bouří ostatní francouzské Židy. Ještě to nebyla hrozba, která by ohrožovala samotnou jejich existenci. Ale když hoří nějaká budova, psala teď Hannah, to nejlepší, co můžete udělat, je najít nejbližší východ.

První verzi dokončila krátce před půlnocí. Připadalo jí, že je příliš ostrá a snad trochu moc vzteklá. Uhladila ty nejdrsnější hrany a přidala několik depresivních statistik, aby svá tvrzení

podpořila. Pak to přepsala do notebooku, vytiskla si kopii a do postele se dostala před druhou. Budík ji probudil v sedm, šálek *café au lait* si vypila cestou do sprchy. Pak se posadila ve froté županu k toaletnímu stolku a zahleděla se na svou tvář v zrcadle. Její otec kdysi své jediné dceři ve chvíli brutální upřímnosti sdělil, že Bůh byl velkorysý, když jí naděloval rozum, ale s krásou byl dosti skoupý. Tmavé zvlněné vlasy jí prokvétaly stříbrem, kterému bez odporu ponechávala možnost se šířit. Měla nápadný orlí nos, veliké hnědé oči. Nijak zvlášť pohlednou tvář nikdy neměla, ale také ji nikdo neměl za hlupáka. *A v podobných chvílích je to, jak vypadám, výhoda*, pomyslela si.

Nanesla si na tvář trochu mejkapu, aby zamaskovala kruhy pod očima, a učesala se o něco pečlivěji než obvykle. Pak se rychle oblékla – tmavá vlněná sukně, černé punčochy, lodičky na nízkém podpatku – a zamířila dolů. Přešla vnitřní dvůr, na několik centimetrů pootevřela hlavní dveře domu a vykoukla na ulici. Bylo pár minut po osmé, Pařížané i turisté si rychle kráčeli za svým po chodníku pod šedivou oblohou časného jara. Nezdálo se, že by někdo čekal, až se z domu číslo 24 vynoří inteligentně vypadající žena kolem pětapadesáti let.

Což Hannah teď učinila a vydala se podél řady módních butiků k rue des Rosiers. Několik kroků se zdálo, že je to obyčejná pařížská ulice v dosti nóbl obvodu. Její pravá povaha se ukázala, když Hannah dorazila ke košer pizzerii a několika stánkům s falafelem a hebrejskými nápisy. Hannah si představila, jak to tu muselo vypadat o Černém čtvrtku brzy ráno. Bezmocní zadržení, drápající se do nákladňáků s otevřenou korbou, každý z nich svírající v ruce jediný povolený kufr. Jejich sousedé, vyhlížející z otevřených oken, někteří tiší a zahanbení, jiní stěží schopni ovládnout škodolibou radost z neštěstí zatracované menšiny. Hannah se toho obrazu – obrazu Pařížanů, dávajících ke zkáze odsouzeným Židům sbohem – držela, zatímco kráčela ranním světlem a podpatky rytmicky klapala na dlažebních kostkách.

Weinbergovo centrum bylo v klidné části ulice, v třípatrové budově, v níž před válkou sídlily jidiš psané noviny a oděvní závod. Fronta několika desítek lidí se táhla ke dveřím, kde dva zaměstnanci bezpečnostní služby – mladí mužové po dvacítce – v tmavých oblecích pečlivě prohledávali každého, kdo chtěl vejít. Hannah kolem nich proklouzla a zamířila po schodech nahoru na recepci pro VIP. Arthur Goldman a Max Strauss se obezřetně navzájem pozorovali přes šálek slabého *américaina*. Slavná autorka románů vážně rozmlouvala s jedním autorem knih vzpomínek, šéf Muzea holokaustu si vyměňoval poznámky s odborníkem z památníku Jad vašem, svým celoživotním přítelem. Zdálo se, že jediný, kdo nemá s kým mluvit, je onen dotěrný americký komentátor. Právě si kupil na talíř croissanty a briošky, jako by dva dny nejedl. „Nebojte se,“ uklidňovala ho s úsměvem Hannah, „v poledne plánujeme přestávku na oběd.“

Strávila nějakou tu chvilku s každým z účastníků panelu a potom se chodbou vydala ke své kanceláři. O samotě si znovu pročetla své úvodní poznámky, dokud do dveří nestrčila hlavu Rachel a neukázala na svoje hodinky.

„Kolik lidí přišlo?“ zeptala se Hannah.

„Víc, než dokážeme zvládnout.“

„A média?“

„Dorazili všichni, včetně *The New York Times* a BBC.“

V tu chvíli Hannah zacinkal mobilní telefon. Byla to textová zpráva od Alaina Lamberta z ministerstva vnitra. Když si ji Hannah přečetla, zamračila se.

„Co ti píše?“ zeptala se Rachel.

„Znáš to, prostě Alain.“

Hannah odložila telefon na psací stůl, sebrala papíry a vyšla ven. Rachel Lévyová počkala, až Hannah zmizí, a potom telefon zvedla a zadala Hannažin nepřítliš tajný zabezpečovací kód. Textová zpráva od Alaina Lamberta se objevila, dlouhá jen tři slova.

Na formální posluchárnu neměli ve Weinbergově centru dost prostoru, ale místnost v nejvyšším patře patřila k těm nejhezčím v Le Marais. Řada skleníkových oken skýtala přes hřebeny střech úžasný výhled na Seinu a na stěnách viselo několik velikých černobílých fotografií života v tomto obvodu, než přišlo ráno Černého čtvrtku. Všichni, kdož na nich byli zachyceni, při holocaustu zahynuli, včetně Isaaka Weinberga, kterého vyfotografovali v jeho knihovně tři měsíce před tím, než pohroma udeřila. Když Hannah kolem snímku procházela, přejela po něm ukazovátkem stejně jako předtím po stopách van Goghova štětce. Skrytou souvislost mezi obrazem, jejím dědečkem a centrem, jež neslo jeho jméno, znala jen Hannah. Ne, uvědomila si náhle. To není tak úplně pravda. O souvislosti mezi nimi věděl i restaurátor.

Na vyvýšené pódium před okny umístili dlouhý obdélníkový stůl a na volnou podlahu rozestavěli jako vojáky na přehlídce dvě stovky židlí. Všechny židle byly obsazeny a další zhruba stovka diváků stála u zadní stěny. Hannah zaujala vyhrazené místo – dobrovolně se ujala úkolu posloužit jako bariéra oddělující Goldmana a Strausse – a poslouchala, jak Rachel Lévyová publikum vybízí, aby si ztišilo mobilní telefony. Nakonec přišla řada na ni, aby promluvila. Zapnula si mikrofon a pohlédla na první stránku svého úvodního projevu. *Je národní tragédií, že se podobná konference vůbec koná...* A potom uslyšela něco z ulice, nějaké třesknutí, jako prásknutí petardy, následované mužským křikem v arabštině.

„Chajbar, Chajbar, ja-Jahud!“

Hannah sestoupila z pódia a rychle vykročila k oknu, sahajícímu od země až ke stropu.

„Panebože,“ zašeptala.

Otočila se a vykřikla na účastníky panelové diskuse, ať ustoupí od oken, jenže hřmící výbuch její varování pohltit.

Místnost se okamžitě změnila v tornádo poletujícího skla, židlí, zdiva, kusů oblečení a lidských údů. Hannah věděla, že letí dopředu, netušila však, zda stoupá, nebo padá. V jednu chvíli měla pocit, že zahlédla Rachel Lévyovou, která se točila v piruetě jako baletka. Ale Rachel se jí jako všechno ostatní ztratila.

Nakonec se zastavila, možná na zádech, možná na boku, možná na ulici, možná v hrobce z cihel a betonu. Okolní tiicho dusilo. Dým a prach rovněž. Pokusila se vytrít si prach z očí, ale její pravá ruka nereagovala. A pak Hannah došlo, že žádnou pravou ruku nemá. A podle všeho neměla ani pravou nohu. Trochu pootočila hlavu a spatřila muže, který ležel vedle ní. „Pane profesore Straussi, jste to vy?“ Jenže muž nic neříkal. Byl mrtvý. *A brzy budu mrtvá i já*, pomyslela si Hannah.

Najednou se do ní dala děsivá zima. Hannah předpokládala, že je to ztrátou krve. Nebo možná závanem větru, která nakrátko rozptýlil černý dým před její tváří. V tu chvíli si Hannah uvědomila, že s mužem, který mohl být profesor Strauss, leží mezi troskami na rue des Rosiers. A nad nimi stojí a přes hlaveň vojenské automatické pušky na ně shlíží postava oděná celá v černém. Tvář maskovala pletená kukla, ale oči Hannah viděla. Byly překvapivě krásné – dva kaleidoskopy oříškově hnědé a měděné barvy. „Prosím,“ zašeptala Hannah, ale oči pod maskou jen vzplály. Objevil se záblesk bělostného světla a Hannah zjistila, že s obnovenými údy kráčí jakousi chodbou. Prošla dveřmi svého dětského pokoje a ve tmě zašátrala po van Goghovi. Ale obraz už byl podle všeho pryč. A za okamžik byla pryč i Hannah.

Francouzské úřady později zjistí, že bomba vážila přes pět set kilogramů. Byla uložena v bílé dodávce Renault Trafic a podle početných bezpečnostních kamer na ulici odpálena přesně v deset hodin, tedy v dobu plánovaného zahájení konference ve Weinbergově centru. Útočníci byli zřejmě opravdoví puntičkáři.

Při zpětném pohledu byla jejich zbraň proti tak skrovnému cíli zbytečně veliká. Francouzští odborníci soudili, že přibližně dvousetkilogramová nálož by byla na srovnání kanceláří se zemí a zabití či zmrzačení všech lidí uvnitř víc než dostačující. Při pěti stech kilogramech však bomba kácela domy a rozbila okna v celé rue des Rosiers. Tlaková vlna byla tak divoká – Paříž zaznamenala zemětřesení po období delším, než si kdo vzpomínal –, že se škody rozšířily i pod zem. V obvodu popraskaly hlavní rozvody vody a plynu a souprava metra, která vjížděla do stanice u hotelu de Ville, vykolejila. Zranilo se přes dvě stě pasažérů, mnozí z nich vážně. Pařížská policie se původně domnívala, že bomba explodovala i v soupravě, a zareagovala příkazem k evakuaci celého systému metra. Život ve městě se rychle zadrhl. Pro útočníky to představovalo nečekané ternó.

Obrovská síla výbuchu vyhloubila v rue des Rosiers šest metrů hluboký kráter. Z onoho Renaultu Trafic nic nezbylo, ale levé zadní dveře nákladového prostoru, kupodivu nedotčené, byly nalezeny, jak plavou nedaleko od katedrály Notre-Dame v Seině. Musely urazit téměř kilometrovou vzdálenost. Vyšetřovatelé časem přijdou na to, že vozidlo bylo odcizeno ve Vaulx-en-Velin, pochmurné předměstské části Lyonu s muslimskou

většinou. Do Paříže bylo převezeno večer před útokem – kým, se nikdy nezjistilo – a ponecháno před obchodem s vybavením pro kuchyně a koupelny na bulváru Saint-Germain. Tam mělo zůstat až do osmi hodin a deseti minut příštího rána, kdy si ho vyzvedl jakýsi muž. Muž byl hladce oholen, na výšku měřil něco pod sto osmdesát centimetrů a měl nasazenou čepici s kšiltkem a sluneční brýle. Bezcílně – nebo to tak alespoň vypadalo – projížděl ulicemi ve středu Paříže až do devíti dvaceti, kdy vyzvedl před nádražím Gare du Nord komplice. Francouzská policie i zpravodajské služby nejprve vycházely z předpokladu, že druhým útočником byl rovněž muž. Po analýze veškerých dostupných kamerových záznamů došly později k názoru, že komplicem byla ve skutečnosti žena.

Než renault dorazil do Le Marais, měli už oba útočníci tváře zamaskované pletenými kuklami. A když se z vozu před Weinbergovým centrem vynořili, byli oba těžce ozbrojeni kalášníkovy, pistolemi a granáty. Oba pracovníky ostrahy centra okamžitě zabili, stejně jako další lidi, kteří čekali na prověření před vstupem do budovy. Jeden kolemjdoucí se odvážně pokusil zasáhnout a byl nemilosrdně zmasakrován. Zbývající chodci v úzké ulici prozíravě utekli.

Střelba před Weinbergovým centrem ustala v 09:59:30 a oba maskovaní útočníci se po rue des Rosiers klidně přesunuli na západ do rue Vieille-du-Temple, kde vešli do oblíbeného pekařství. Ve spořádané frontě čekalo osm zákazníků. Všechny pobili, včetně ženy za pultem, která prosila o život, než byla několikrát zasažena.

Ve chvíli, kdy se žena hroutila na podlahu, explodovala bomba v dodávce. Síla výbuchu roztránila výlohy pekařství, ale jinak zůstala budova nepoškozena. Oba útočníci po krveprolití, které způsobili, neprchli ihned. Místo toho se vrátili do rue des Rosiers, kde je jediná přeživší bezpečnostní kamera natočila, jak metodicky procházejí trosky a popravují zraněné a umírající. K jejich obětem patřila i Hannah Weinbergová, kterou

střelili dvakrát i přesto, že neměla téměř žádnou šanci na přežití. Krutosti útočníků se vyrovnala jen jejich kompetence. Tu ženu viděli, jak ze svého kalašnikovu vyprostila zaseknutý náboj a potom klidně zabila ošklivě poraněného muže, který ještě před chvílí seděl ve třetím patře budovy.

Le Marais zůstalo několik hodin po útoku odříznuté policejním kordonem a směli do něj vstoupit jen záchranáři a vyšetřovatelé. Nakonec, pozdě odpoledne, když byl poslední oheň uhašen a zjistilo se, že na místě už žádné výbušniny nejsou, dorazil i francouzský prezident. Když si tu zkázu prohlédl, prohlásil to za „holocaust v srdci Paříže“. V některých vzpurnějších *banlieues* se jeho poznámka nesečkala s příznivým přijetím. V jednom propukly spontánní oslavy, které pořádková policie rychle potlačila. Většina novin incident ignorovala. Jeden vysoko postavený představitel francouzské policie ho nazval „nepříjemným odváděním pozornosti“ od naléhavého bezprostředního úkolu, jímž bylo nalezení pachatelů.

Jejich útek z Le Marais byl jako vše ostatní na této operaci velmi pečlivě naplánován a proveden. V nedaleké ulici jim někdo nechal motocykl Peugeot Satelis a dvě černé helmy. Odjeli na sever, muž řídil, žena se ho držela kolem pasu, přičemž nepovšimnutí míjeli proud blížících se policejních vozů a sanitek. Dopravní kamera je naposledy vyfotografovala u vesničky Villeron v departementu Val-d'Oise. V poledne už byli cílem největšího pátrání v dějinách Francie.

Policie i četnictvo se postaraly o zátarasy na silnicích, kontroly totožnosti, rozbitá okna opuštěných skladišť i uražené visací zámky předpokládaných skrýší. Uvnitř jedné graciézní staré budovy nacházející se v rue de Grenelle se však čtyřiaosmdesát mužů a žen podílelo na mnohem odlišnějším pátrání. Byli známi coby skupina Alfa a patřili k utajované jednotce DGSI, francouzské tajné služby s vnitřní působností. Alfa, jak se jí neformálně přezdívalo, vznikla šest let předtím, po sebevražedném bombovém útoku džihádistů před známou

restaurací na *avenue des Champs-Élysées*. Specializovala se na pronikání do rozrůstajícího se džihádistického podzemního hnutí ve Francii a byla jí propůjčena pravomoc použít „aktivní prostředky“ k odstranění potenciálních islamistických teroristů z oběhu dřív, než tito islamističtí teroristé stačí použít aktivní prostředky proti republice nebo jejím občanům. O Paulu Rousseauovi, šéfovi skupiny Alfa, se říkalo, že naplánoval víc bombových útoků než bin Ládin, kteréžto obvinění nepopíral, okamžitě však upozorňoval, že žádná z jeho bomb ve skutečnosti neexplodovala. Členové skupiny Alfa byli ostřílenými praktiky umění klamu. A Paul Rousseau jejich nezpochybnovaným vůdcem a vzorem.

S jeho tvídovými saky, rozčepýřenými šedivými vlasy a nikdy nechybějící dýmkou se zdálo, že by se Rousseau hodil více pro roli roztržitého profesora než nemilosrdného tajného policisty, což mělo svůj důvod. Jeho kariéra totiž začala v akademickém světě, kam se občas v temnějších chvílích toužil vrátit. Coby uznávaný znalec francouzské literatury devatenáctého století působil na fakultě Sorbonny, součásti Pařížské univerzity, když ho jistý přítel ve francouzské zpravodajské službě požádal, aby přijal místo u DST, francouzské služby pro vnitřní bezpečnosti. Psal se rok 1983 a zemi sužovala vlna bombových útoků a atentátů provedených levicovou teroristickou skupinou známou pod názvem Přímá akce. Rousseau se stal členem jednotky, jejímž cílem bylo zničení této skupiny, a sérií brilantních operací srazil Přímou akci na kolena.

U DST zůstal a bojoval s následnými vlnami levicového terorismu a terorismu s kořeny na Blízkém východě až do roku 2004, kdy jeho milovaná žena Collette zemřela po dlouhém boji s leukémií. Zdrčený Rousseau odešel na odpočinek do své skromné vilky v Luberonu a začal pracovat na vícesvazkové Proustově biografii, kterou měl v plánu. Pak přišel bombový útok na Champs-Élysées. Rousseau souhlasil, že pero odloží a vrátí se do boje, ale jen pod jednou podmínkou. Neměl

zájem podezřelý z terorismu sledovat, odposlouchávat jim telefonní hovory ani číst jejich vyšinuté úvahy na internetu. Chtěl přejít do útoku. Jeho šéf souhlasil, ministr vnitra také, a skupina Alfa byla na světě. Za oněch šest let své existence zmařila více než tucet velkých útoků na francouzské půdě. Rousseau nevnímal útok na Weinbergovo centrum jen jako selhání tajných služeb, ale jako osobní urážku. V podvečer téhož dne, kdy se francouzské hlavní město ocitlo vzhůru nohama, zavolał řediteli DGSI, aby mu nabídl svoji rezignaci. Ředitel pochopitelně odmítl. „Ale jako pokání...“, řekl, „... mi najdete tu zrůdu, která je za tenhle zločin zodpovědná, a přinesete mi její hlavu na talíři.“

Rousseau šéfovi literární narážku ignoroval, protože nehodlal napodobovat chování stvůr, s nimiž bojoval. Přesto se se svojí jednotkou do svěřeného úkolu vrhl se zanícením, které se mohlo směle měřit s náboženským fanatismem jejich protivníků. Specialitou skupiny Alfa byl lidský faktor a k lidem se také kvůli informacím obrátili. Rousseauovi řídicí důstojníci se v kavárnách, na nádražích a zapadlých uličkách po celé zemi v tichosti setkávali se svými informátory – kazatelé, verbíři, protřelými šejdíři, umírněnými s dobrými úmysly i ztracenými dušemi s prázdným pohledem, které našly domov ve vražedné *ummě* globálního radikálního islámu. Někteří se stali špiony kvůli svému svědomí. Jiní pro peníze. A byli tu i takoví, kterým Rousseau a jeho operativci nedali na vybranou. Nikdo neřekl, že by věděl, že se nějaký útok plánuje – dokonce ani šejdíři, kteří tvrdili, že vědí všechno, obzvláště pokud šlo o peníze. A identifikovat oba pachatele žádný ze spolupracovníků skupiny Alfa také nedokázal. Bylo možné, že s tím přišli sami, že šlo o osamělé vlky, přívržence džihádu bez vůdce, kteří sestrojili francouzským tajným službám pětisetkilogramovou bombu pod nosem a odborně ji dopravili ke svému cíli. Možné, uvažoval Rousseau, ale velice nepravděpodobné. Někde byl jistě nějaký duchovní otec

celé operace, člověk, který útok vymyslel, zverboval agenty a obratně je na cíl navedl. A bude to jeho hlava, kterou Paul Rousseau svému šéfovi doručí.

A tak zatímco všechny francouzské bezpečnostní složky pátraly po dvou pachatelích útoku na Weinbergovo centrum, upíral už Rousseau energický pohled na vzdálený břeh. Jako všichni dobří kapitáni v době potíží neopouštěl můstek, který v jeho případě představovala kancelář v pátém patře. V kanceláři se vznášela atmosféra akademického chaosu a ovocem prosycené vůně Rousseauova dýmkového tabáku, kterémuž to zlovyku se oddával, ačkoli tím porušoval četné úřední výnosy ohledně kouření ve státních úřadech. Za neprůstřednými okny, která mu vnutil jeho šéf, ležela křižovatka rue de Grenelle a tiché malé rue Amélie. Budova sama žádný vchod z ulice neměla, jen černou bránu, vedoucí na malý dvůr a parkoviště. Diskrétní mosazná tabulka oznamovala, že v budově sídlí cosi s názvem Mezinárodní společnost pro francouzskou literaturu – mimořádně rousseauovský detail. Kvůli krytí jednotky společnost vydávala tenký čtvrtletník, Rousseau trval na tom, že ho bude redigovat sám. Při posledním sčítání měl dvanáct čtenářů. Všichni byli předem důkladně prověřeni.

Uvnitř budovy však veškerá přetvářka končila. Zaměstnanci technické podpory zabírali suterén, hlídači přízemí. V první patře byla kartotéka – Rousseau dával před digitálními soubory přednost staromódním papírovým fasciklům – a druhé a třetí představovaly hájemství agentů, kurýrů. Většina jich přicházela a odcházela bránou na rue de Grenelle, buď pěšky, nebo ve služebním voze. Jiní vcházeli tajnou chodbou spojující budovu s ošuntělým malým krámkem se starožitnostmi hned vedle, který patřil postaršímu Francouzi, jenž působil v utajení za války v Alžíru. Jeho otřesnou složku si z celé skupiny Alfa směl přečíst jenom Paul Rousseau.

Návštěvník čtvrtého patra by mohl budovu omylem považovat za sídlo nějaké švýcarské banky. Vládlo tu zádumčivé

ticho a příšeří, přerušované jen Chopinem, který sem čas od času zalétl otevřenými dveřmi Paula Rousseaua. Za přehledně uklizeným psacím stolem v přední kanceláři seděla Rousseauova trpělivá sekretářka, nenahraditelná madam Trevilleová, a na opačném konci úzké chodby se nacházela kancelář jeho zástupce, Christiana Boucharda. Bouchard byl všechno, co Rousseau nebyl: mladý, v kondici, elegantně oblečený, až příliš hezký, než aby mu to svědčilo, a především měl ambice. Ředitel DGSI ho Rousseauovi vnutil a všeobecně se předpokládalo, že Bouchard se jednoho dne stane šéfem skupiny Alfa. Rousseauovi se protivil jen trochu, protože ve své práci byl i přes všechny své zjevné chyby neobyčejně dobrý. A také nemilosrdný. Když bylo třeba odvést nějakou špinavou byrokratickou prácičku, byl to Bouchard, kdo se o ni vždy postaral.

Tři dny po bombovém útoku na Weinbergovo centrum, s teroristy stále na útěku, se na ministerstvu vnitra konala porada vedoucích jednotlivých oddělení. Rousseau podobné schůzky nesnášel – vždycky se postupně změnil v soutěž o politické body –, a tak místo sebe vyslal Boucharda. Když se jeho zástupce večer konečně vrátil do rue de Grenelle, bylo už skoro osm. Bouchard vstoupil do Rousseauovy kanceláře a beze slova položil na psací stůl dvě fotografie. Zachycovaly ženu kolem pětadvacítky, s olivou pletí, oválnou tváří a očima připomínajícíma kaleidoskopy oříškově hnědé a měděné barvy. Na první fotografii měla vlasy po ramena a sčesané z dokonalého čela dozadu. Na té druhé je zakrýval nezdobený hidžáb z černého hedvábí.

„Říkají jí černá vdova,“ prohodil Bouchard.

„Chytlavé,“ odušil Rousseau a zamračil se. Zvedl druhý snímek, ten, na němž byla žena ve zbožném úboru, a zahleděl se do těch bezedných očí. „Jak se jmenuje doopravdy?“

„Safija Bourihaneová.“

„Alžířanka.“

„Přes Aulnay-sous-Bois.“

Aulnay-sous-Bouis bylo jedno *banlieue* severně od Paříže. Jeho zločinem prolezlá sídliště – ve Francii známá coby HLM čili *habitation à loyer modéré*³ – patřila k těm nejdivočejším v zemi. Policie se tam odvažovala jen zřídka. Dokonce i Rousseau protřelým řídicím agentům doporučoval, ať se se svými zdroji z Aulnay setkávají na bezpečnější půdě.

„Je jí devětadvacet a narodila se ve Francii,“ vykládal Bouchard. „Ale sama sebe odjakživa považovala především za muslimku, a až potom za Francouzku.“

„Kdo ji našel?“

„Lucien.“

Lucien Jacquard byl šéfem protiteroristického útvaru DGSI. Formálně spadala skupina Alfa pod jeho pravomoc. V praxi však Rousseau Jacquarda přeskakoval a zodpovídal se přímo řediteli. Aby předešel potenciálním konfliktům, seznamoval Jacquarda s aktivními kauzami skupiny Alfa, ale jména svých zdrojů a operační metody skupiny si žárlivě střežil. Skupina Alfa v podstatě představovala tajnou službu uvnitř tajné služby a Lucien Jacquard by ji byl rád dostal pod svou pevnou kontrolu.

„Kolik toho na ni má?“ vyptával se Rousseau s pohledem stále upřeným do ženiných očí.

„Vyskočila mu na radaru asi před třemi roky.“

„A proč?“

„Kvůli svému příteli.“

Bouchard položil na stůl další fotografii. Zachycovala muže po třicítce s nakrátko ostříhanými tmavými vlasy a řídkým vousem zbožného muslima.

„Alžírán?“

„Vlastně Tunisán. Bral to vážně. Uměl to s elektronikou i s počítači. Strávil nějakou dobu v Iráku a Jemenu a potom zamířil do Sýrie.“

³ Bydlení s nízkým nájmem. Poznámka redakce.

„Al-Káida?“

„Ne,“ odvětil Bouchard. „ISIS.“

Rousseau prudce zvedl oči. „A kde je teď?“

„Podle všeho v ráji.“

„Co se stalo?“

„Zabit při náletu koalice.“

„A ta žena?“

„Loni odcestovala do Sýrie.“

„A jak dlouho tam byla?“

„Minimálně půl roku.“

„Co tam dělala?“

„Zjevně hodně cvičila se zbraněmi.“

„A když se vrátila do Paříže?“

„Lucien ji nechal sledovat. A pak...“ Bouchard pokrčil rameny.

„Nechal toho?“

Bouchard přikývl.

„Proč?“

„Obvyklé důvody. Moc cílů, málo prostředků.“

„Ale ta ženská byla tikající časovaná bomba.“

„Lucien si to nemyslel. Podle všeho se začala po návratu do Francie chovat slušně. Se známými radikály se nestýkala a její aktivity na internetu byly neškodné. Dokonce přestala nosit hidžáb.“

„Což je přesně to, co jí poradil člověk, který ten útok naplánoval. Očividně byla součástí sofistikované sítě.“

„V tom jste s Lucienem zajedno. Vlastně už ministři sdělili, že je jen otázkou času, než udeří znovu.“

„A jak tu zprávu ministr přijal?“

„Nařídil Lucienovi, ať veškerý materiál předá nám.“

Rousseau si dovolil letmé pousmání na účet svého rivala. „Chci všechno, Christiane. Zvláště hlášení o jejím sledování po návratu ze Sýrie.“

„Lucien slíbil, že ty materiály hned ráno pošle.“

„To je od něj moc hezké.“ Rousseau se zadíval na fotografii ženy označované „la veuve noire“, černá vdova. „Kde myslíte, že je?“

„Kdybych měl hádat, řekl bych, že je i se svými komplici zpátky v Sýrii.“

„Člověk si říká, proč nechtěli pro svoji věc zemřít.“ Rousseau sebral všechny tři fotografie a vrátil je svému zástupci. „Nějaké další novinky?“

„Zajímavý vývoj, co se týče té Weinbergové. Vypadá to, že ve své sbírce umění měla i jeden ztracený obraz Vincenta van Gogha.“

„Vážně?“

„A hádejte, komu se ho rozhodla zanechat.“

Rousseau dal svým výrazem jasně najevo, že na hry nemá náladu, takže mu Bouchard dotyčné jméno rychle poskytl.

„Myslel jsem, že je mrtvý.“

„Zřejmě není.“

„Proč nepřišel na pohřeb?“

„Kdo může tvrdit, že to neudělal?“

„A o tom obraze už jsme mu řekli?“

„Ministerstvo by bylo raději, aby obraz zůstal ve Francii.“

„Takže odpověď zní ne?“

Bouchard mlčel.

„Někdo by měl ministerstvu připomenout, že čtyřmi z obětí bombového útoku na Weinbergovo centrum byli občané Izraele.“

„Co tím chcete říct?“

„Mám podezření, že se nám brzy ozve.“

Bouchard odešel a nechal Rousseaua o samotě. Ten ztlumil lampu na psacím stole, stiskl tlačítko přehrávání stereofonní soupravy ve své knihovně a za okamžik už se do ticha vkradly úvodní tóny Chopinova klavírního koncertu číslo 1 v e moll. Po rue de Grenelle jezdila auta a na východě se nad nábřežím Seiny zdvihala do výše zářivá světla Eiffelovky. Rousseau nic

z toho neviděl. V myšlenkách pozoroval mladého muže, který se hbitě pohyboval přes dvůr s pistolí v natažené ruce. Ten muž byl legenda, talentovaný mistr klamu a zabiják, který s terorismem bojoval dokonce ještě déle než Rousseau. Byla by čest pracovat s ním, ne proti němu. Brzy, pomyslel si Rousseau přesvědčeně. *Brzy...*

Přestože to Paul Rousseau v tu chvíli nevěděl, semínka přesně takového operačního spojení už byla zasetá. Neboť týž večer, zrovna když Rousseau kráčel ke svému ubohému staromládeckému bytečku v rue Saint-Jacques, spěchalo po bejrútské nábřežní ulici auto. Mělo černou barvu, německého výrobce a impozantní velikost. Muž na zadním sedadle byl vysoký a hubený, s bledou, popelavou pletí a očima modrýma jako ledovec. Jeho výraz vyvolával zdání naprosté znučenosti, ale prsty pravé ruky, kterými zlehka bubnoval na područku, prozrazovaly jeho skutečné pocity. Na sobě měl těsně padnoucí džínsy, tmavý vlněný svetr a koženou bundu. Pod bundou měl za pasem kalhot zastrčenou devítimilimetrovou pistoli, vyrobenou v Belgii, kterou si vyzvedl od jednoho kontaktu na letišti – v Libanonu nebyla o zbraně, velké nebo malé, nouze. V náprsní kapse mu spočívala peněženka plná hotovosti a dosti používaný kanadský pas, který ho identifikoval jakožto Davida Rostova. Jako většina věcí na něm, i jeho pas byl pouhá lež. Ve skutečnosti se jmenoval Michail Abramov a zaměstnávala ho tajná zpravodajská služba Izraele. Tato služba měla dlouhý a záměrně zavádějící název, který s pravou povahou její práce příliš nesouvisel. Muži, jako byl Michail, jí říkali jenom Ústav.

Michail pohlédl do zpětného zrcátka a čekal, až se jeho oči střetnou s těmi řidičovými. Řidič se jmenoval Sámí Haddád. Byl to maronita, bývalý příslušník křesťanské milice Libanonských sil a dlouhodobý smluvní zaměstnanec Ústavu. Měl něžné odpuštějící oči kněze a naběhlé ruce profesionálního boxera. Byl

dost starý, aby pamatoval, když byl Bejrút ještě Paříží Blízkého východu – a dost starý, aby bojoval v dlouhé občanské válce, která rozervalo zemi na kusy. Neexistovalo nic, co by Sámí Haddád o Libanonu a jeho nebezpečné politice nevěděl, a nic, co by nedokázal rychle opatřit – zbraně, lodě, auta, drogy, holky. Kdysi narychlo sehnal pumu, poněvadž cíl verbování Ústavu, jistý princ se závislostí na alkoholu z jedné arabské dynastie z Perského zálivu, obdivoval kočkovité šelmy. O Sámího loajalitě vůči Ústavu nebylo pochyb. Stejně jako o jeho schopnosti vycítit potíže.

„Klid,“ prohodil Sámí Haddád a vyhledal Michailovy oči ve zpětném zrcátku. „Nikdo nás nesleduje.“

Michail se ohlédl na světla aut, která za nimi po nábrežní ulici jela. V každém z těch vozů mohl sedět tým zabijáků nebo únosců Hizballáhu nebo jedné z těch extremistických džihádistických organizací, které zakořenily v palestinských uprchlických táborech na jihu – organizací, vedle nichž al-Káida vypadala jako staromódní parta umírněných muslimů. Tohle byla Michailova třetí návštěva Bejrútu za poslední rok. Do země pokaždé vstoupil na stejný pas a se stejnou krycí historkou. Byl David Rostov, cestující obchodník rusko-kanadského původu, který na Blízkém východě pokoutně nakupoval starožitnosti pro převážně evropskou klientelu. Bejrút byl jedním z jeho oblíbených lovišť, protože tu bylo možné cokoli. Jednou mu nabídli dvoumetrovou, pozoruhodně zachovalou římskou sochu poraněné Amazonky. Cena toho kousku činila dva miliony dolarů, včetně dopravy. David nad nekonečnými šálky sladké turecké kávy prodávajícího, jistého prominentního obchodníka z dobře známé rodiny, přesvědčil, aby cenu o půl milionu srazil. A potom odkráčel a vysloužil si pověst jak prohnaneého vyjednavče, tak tvrdého zákazníka, přičemž ve městě, jako je Bejrút, je to pověst dobrá.

Podíval se na mobilní telefon Samsung a zkontroloval čas. Sámímu Haddádovi to neušlo. Sámímu neušlo nic.

„V kolik tě čeká?“

„V deset.“

„To je pozdě.“

„Prachy nikdy nespí, Sámí.“

„To mi povídej.“

„Pojedeme rovnou do hotelu, nebo se chceš nejdřív trochu projet?“

„To je na tobě.“

„Tak pojedeme do hotelu.“

„Nejdřív se trochu projedeme.“

„Klidně.“

Sámí Haddád zatočil z nábřeží do ulice lemované francouzskými koloniálními budovami. Michail ji dobře znal. Když před dvanácti lety sloužil u zvláštních jednotek Sajeret Matkal, zabil tu teroristu z Hizballáhu, který spal v posteli bezpečného domu. Stát se členem podobné elitní jednotky bylo snem každého izraelského kluka a obzvláště pozoruhodný úspěch to byl u kluka z Moskvy. U kluka, který musel každý den svého života bojovat, protože jeho předkové byli náhodou Židé. U kluka, jehož otce, významného sovětského akademika, zavřeli do psychiatrické léčebny, protože se odvážil pochybovat o prozíravosti strany. Tenhle kluk přijel do Izraele v šestnácti letech. Za měsíc se naučil hebrejsky a do roka ztratil veškeré stopy ruského přízvuku. Byl jako ty miliony, co přišly před ním, ti raní sionističtí průkopníci, kteří uprchli do Palestiny, aby unikli perzekuci a pogromům východní Evropy, ty lidské trosky, vyvržené po válce z táborů smrti. Odhodil přítěž a slabost svojí minulosti. Byl nový člověk, nový Žid. Byl Izraelec.

„Pořád jsme čistí,“ upozornil Sámí Haddád.

„Tak na co čekáme?“ odušil Michail.

Sámí se propletl zpět na nábřeží a zamířil k přístavišti. Nad ním se tyčily dvě věže hotelu Four Seasons ze skla a oceli. Sámí navedl vůz na příjezdovou cestu a pohlédl do zrcátka, jaké budou instrukce.

„Zavolej mi, až přijede,“ požádal Michail. „A dej mi vědět, jestli má nějakého kámoše.“

„Ten bez kámoše nikam nejede.“

Michail si vzal z protějšího sedadla aktovku a cestovní tašku a otevřel dveře.

„Dávej tam na sebe pozor,“ prohodil Sámí Haddád. „Nemluv s cizími lidmi.“

Michail vystoupil a s falešným pohvizdováním proplul kolem portýrů do foyeru. Chlap z ochranky v černém obleku si ho pozorně prohlédl, nechal ho však vejít, aniž by ho prohledal. Michail přešel tlustý koberec, který pohltil jeho kroky, a dostal se k impozantnímu recepčnímu pultu. Za ním stála, osvětlená kuželem světla shora, hezká, asi pětadvacetiletá černovláska. Michail věděl, že je to Palestinka a její otec, válečník ze starých časů, utekl do Libanonu v roce 1982 s Arafatem, dávno předtím, než se narodila. Znepokojivé kontakty mělo i několik dalších zaměstnanců hotelu. V kuchyni pracovali dva členové Hizballáhu a v úklidu bylo několik známých džihádistů. Michail odhadoval, že kdyby jim někdo sdělil jeho pravou totožnost a povolání, zhruba deset procent zaměstnanců by ho zabilo.

Usmál se na ženu a ta mu úsměv klidně oplatila.

„Dobrý večer, pane Rostove. Moc ráda vás zase vidím.“ Její namalované nehty zacvakaly na klávesnici a Michailovi se zatočila hlava z vůně odkvétajících azalek. „Máme vás tu jen na jednu noc.“

„Škoda,“ usmál se Michail znovu.

„Nepotřebujete pomoci se zavazadly?“

„To zvládnou.“

„Tentokrát jsme vás ubytovali v luxusním pokoji s vyhlídkou na moře. Je ve čtrnáctém patře.“ Podala mu svazek klíčů od pokoje a pokynula k výtahům podobně, jako když letuška ukazuje, kde jsou nouzové východy. „Vítejte zpátky.“

Michail si odnesl tašku a kufřík k výtahům. Jeden už tam čekal s dveřmi dokořán. Michail nastoupil, vděčný za tu samotu, a stiskl tlačítko do čtrnáctého patra. Jenže když už se dveře zavíraly, hrábla do mezery čísi ruka a dovnitř vstoupil nějaký

muž. Byl podsaditý a měl velké nadočnicové oblouky a pevně stavěnou bradu, která dokázala snést ránu. Jeho oči se nakrátko setkaly odrazem na dveřích s těmi Michailovými. Kývli na sebe, ale neprohodili spolu jediné slovo. Muž stiskl tlačítko do dvacátého patra, téměř jako by ho to napadlo až se zpožděním, a zatímco výtah stoupal, dloubal si nehet na palci. Michail předstíral, že si na mobilu kontroluje mail, a při tom muže s tupou tváří nenápadně vyfotografoval. Když kráčel chodbou ke svému pokoji, přeposlal snímek na bulvár Krále Saula, do sídla anonymní centrály Ústavu v Tel Avivu. Rychlý pohled na obvod rámu dveří neodhalil žádné známky toho, že by si s nimi někdo hrál. Michail projel zámek kartou, připravil se na případný útok a vstoupil.

Přivítaly ho tóny Vivaldiho – oblíbence pašeráků zbraní, dealerů heroinu a teroristů na celém světě, pomyslel si Michail, když rádio vypínal. Postel už byla odestlaná a na polštáři ležela čokoládka. Přešel k oknu a uviděl střechu vozu Sámího Haddáda, zaparkovaného na nábřeží. Za ním bylo přístaviště a za přístavištěm černé Středozemní moře. Někde tam měl Michail svůj zadní východ. Bez únikové cesty už do Bejrútu jezdit nesměl. Jeho příští šéf s ním měl své plány – nebo tak to alespoň tvrdila šuška Ústavu. Na tajnou instituci to byl ostudně upovídáný barák.

Přesně v tu chvíli se Michailův mobil rozzářil. Byla to zpráva z bulváru Krále Saula, která říkala, že muže, který k Michailovi do výtahu přistoupil, počítače identifikovat nedokázaly. Zpráva mu doporučovala obezřetný postup, ať už to znamenalo cokoli. Zatáhl rolety a závěsy a jedno po druhém zhasl světla, dokud nenastala absolutní tma. Pak se s pohledem upřeným na úzký proužek světla pode dveřmi posadil do nohou postele a čekal, až telefon zazvoní.

Nebylo nezvyklé, že se tenhle zdroj opozdí. Byl to, jak si Michail při každé příležitosti připomínal, velmi zaměstnaný

člověk. A tudíž ho nikterak nepřekvapilo, že odbila desátá, aniž by Sámí Haddád zavolal. Ve čtvrt na jedenáct se mobil konečně rozzářil.

„*Vchází do haly. Má dva kámoše, oba ozbrojené.*“

Michail hovor uťal a zůstal dalších deset minut sedět. Potom se s pistolí v ruce přesunul do předsíně a přitiskl ucho ke dveřím. Když zvenku nic neslyšel, vrátil pistolí za opasek v kříži a vyšel na chodbu, která zela prázdnotou, až na jediného zaměstnance úklidu – nepochybně jednoho z džihádistů. V baru na střeše čekala obvyklá scéna – bohatí Libanonci, Arabové z Emirátů ve svých rozevlátých bělostných kandurách, čínští obchodníci, rozpálení pitím, drogoví dealeri, děvky, patologičtí hráči, hledači dobrodružství, blázni. Větrík od moře si pohrával s vlasy žen a čeřil hladinu bazénu. Pulzující hudba pouštěná profesionálním dýdžejem představovala akustický zločin proti lidskosti.

Michail zamířil do nejbližšího rohu střechy, kde seděl na bílé pohovce obrácené ke Středozemnímu moři osamělý Clovis Mansour, potomek dynastie Mansourů, obchodníků se starožitnostmi. Pózoval jak pro focení do nějakého časopisu, se sklenkou šampaňského v jedné a doutnající cigaretou v druhé ruce. Na sobě měl tmavý italský oblek a bílou košili s rozhalenkou, kterou mu na míru ušil jeho londýnský krejčí. Zlaté náramkové hodinky připomínaly velikostí hodiny sluneční. A jeho kolínská se kolem něj vznášela jako nějaký opar.

„Jdeš pozdě, *habibi*,“ prohlásil, když Michail klesl na protější pohovku. „Už jsem se chystal odejít.“

„Ne, nechystal.“

Michail přelétl pohledem vnitřek baru. Oba Mansourovi bodyguardi zobali u vedlejšího stolu z misky pistácie. Muž z výtahu se opíral o balustrádu. Předstíral, že obdivuje výhled na moře, a přidržoval si u ucha telefon.

„Znáš ho?“ zeptal se Michail.

„Nikdy předtím jsem ho neviděl. Něco k pití?“

„Ne, díky.“

„Je lepší, když piješ.“

Mansour mávl na procházejícího číšníka a objednal další sklenku šampaňského. Michail vytáhl z kapsy pláště žlutohnědou obálku a položil ji na nízký stůl.

„Co to je?“ otázal se Mansour.

„Projev naší úcty.“

„Peníze?“

Michail přikývl.

„Nedělám pro tebe, protože potřebuju peníze, *habibi*. Peněz mám koneckonců spoustu. Dělám pro tebe, protože chci zůstat v oboru.“

„Moji nadřízení jsou raději, když jdou peníze z ruky do ruky.“

„Tvoji nadřízení jsou lakomí vyděrači.“

„Nejdřív bych se do té obálky podíval, než jim začnu nadávat do lakomců.“

Mansour tak učinil. Povyτάhl obočí a strčil si obálku do náprsní kapsy saka.

„Co pro mě máš, Clovisi?“

„Paříž,“ odvětil starožitník.

„Co s ní?“

„Vím, kdo to udělal.“

„Jak to?“

„Nemůžu to říct s jistotou,“ vysvětloval Mansour, „ale je možné, že jsem mu to pomáhal zaplatit.“

Než se Michail konečně vrátil zpátky do pokoje, bylo půl třetí ráno. Žádné důkazy naznačující, že by se tu v jeho nepřítomnosti někdo přehraboval, neviděl, dokonce i ta malá čokoládka ve staniolu ležela na jeho polštáři přesně v tom samém úhlu. Když ji očichal kvůli stopám arzenu, uždíbl si z ní zamýšleně růžek. A pak, v pro něj netypickém návalu nervozity, odtahal veškerý nábytek, který nebyl přišroubovaný k podlaze, do předsíně a naskládal ho na hromadu u dveří. Když měl barikádu hotovou, roztáhl závěsy, vytáhl roletu a zapátral mezi lodními světly na Středozezemním moři po své únikové chodbě. Vzápětí sám sebe pokáral, že o něčem takovém vůbec uvažuje. Únikovou cestu měl použít jen v extrémně naléhavých případech. To, že má člověk nějakou zpravodajskou informaci, do této kategorie nespadalo, dokonce i když ta informace mohla potenciálně předejít další katastrofě podobné té v Paříži.

Říkali mu Saladin...

Michail se natáhl na postel, s pistolí vedle sebe se zády opřel o pelest a zahleděl se na nejasnou masu svého opevnění. Pomyšlel si, že je to opravdu nedůstojný pohled. Zapnul televizi a surfoval po vlnách Blízkého východu, který propadl šílenství, dokud ho nuda nedovedla na práh spánku. Aby se udržel v bdělém stavu, obrátil do sebe kolu z minibaru a vzpomínal na ženu, kterou si bláhově nechal proklouznout mezi prsty. Byla to americká kráska s bezvadným protestantským rodokmenem, která pracovala pro CIA a příležitostně i pro Ústav.

Teď žila v New Yorku, kde měla v Muzeu moderního umění na starost zvláštní sbírku obrazů. Michail slyšel, že má poměrně vážnou známost s jistým mužem, kupodivu obchodníkem s obligacemi. Michail zvažoval, že by jí zavolal, aby slyšel její hlas, ale řekl si, že by to nebylo moudré. Pro něj už byla ztracená, stejně jako Rusko.

A jak se jmenuje doopravdy, Clovisi?

Netuším, jestli někdy nějaké skutečné jméno vůbec měl.

Odkud je?

Kdysi byl možná z Iráku, ale teď je synem chalífátu...

Nebe za Michailovým oknem se s přicházejícím úsvitem konečně zbarvilo do modročerna. Michail dal pokoj do pořádku a za půl hodiny se už s krhavýma očima sesul na zadní sedadlo vozu Sámího Haddáda.

„Jak to šlo?“ zeptal se Libanonec.

„Naprostá ztráta času,“ odvětil skrz propracované zívnutí Michail.

„Kam teď?“

„Do Tel Avivu.“

„To je autem dost složitá cesta, kamaráde.“

„Tak bys mě měl možná radši odvézt na letiště.“

Letadlo mu odlétalo v půl deváté. Pasovou kontrolou proplul coby usměvavý, poněkud ospalý Kanaďan a usadil se na svém sedadle první třídy na palubě tryskového letounu Middle East Airlines do Říma. Aby se zaštitil před svým sousedem, tureckým obchodníkem pochybného vzhledu, předstíral, že si čte ranní noviny. Ve skutečnosti zvažoval všechny možné důvody, pro něž by se letoun provozovaný libanonskou vládou nemusel dostat bezpečně do své cílové destinace. Pro jednu by na její smrti záleželo, pomyslel si Michail zasmušile, protože ta informace by zemřela se mnou.

O jaké částce se tu bavíme, Clovisi?

Čtyři, možná pět milionů.

Tak kolik?

Spíš těch pět...

Letadlo přistálo v Římě bez nehody, ačkoli Michailovi trvalo ještě téměř dvě hodiny, než se z onoho organizovaného davového šílenství pasové kontroly na Fiumicinu vyprostil. Jeho pobyt v Itálii byl krátký, dostatečně dlouhý na to, aby změnil identitu a nastoupil do dalšího letadla, letounu společnosti El Al do Tel Avivu. Na Ben Gurionově letišti čekalo auto Ústavu, které ho bryskně přepravilo na sever na bulvár Krále Saula. Budova na západním konci ulice představovala stejně jako základna Paula Rousseaua v rue de Grenelle lež všem na očích. Nad vchodem nevisel žádný znak, identitu toho, kdo ji obývá, nehlásala žádná mosazná tabulka. Ve skutečnosti vůbec nic nenaznačovalo, že jde o centrálu jedné z nejobávanějších a nejuznávanějších zpravodajských služeb na světě. Bližší prohlídka stavby by však odhalila existenci budovy v budově – budovy s vlastní dodávkou elektřiny, vlastním vodovodním potrubím, kanalizací a systémem bezpečné komunikace. Zaměstnanci měli dva klíče. Jedním se odemykaly neoznačené dveře ve vestibulu, tím druhým se obsluhoval výtah. Ti, kteří se dopustili toho neodpustitelného hříchu, že jeden či oba své klíče ztratili, byli vyhnáni do Judské pouště a už je nikdo nikdy neviděl ani o nich neslyšel.

Michail do budovy vstoupil jako většina agentů v terénu přes podzemní garáž a potom zamířil nahoru do patra vedení. Protože už bylo dost hodin – bezpečnostní kamery zaznamenaly čas devět třicet –, panovalo na chodbě ticho jako ve škole, ze které už odešly děti. Od pootevřených dveří na konci chodby se táhl útlý kosočtverec světla. Michail tiše zaťukal, a když se mu nedostalo žádné odpovědi, vstoupil. Za psacím stolem z kouřového skla, napěchovaný do šéfovského koženého křesla,

seděl Uzi Navot, brzy již bývalý ředitel Ústavu. Mračil se na otevřenou složku, jako by to byl účet, který si nemůže dovolit zaplatit. U ruky měl otevřenou krabici vídeňských máslových sušenek, což byla jeho nepřilíš skrývaná slabost. Sušenky zbývaly už jen dvě – dost nepříznivé znamení.

Navot konečně vzhlédl a přezíravým gestem ruky Michaila vyzval, ať se posadí. Na sobě měl košili s proužkem, stříženou na štíhlejšího muže, a na nose brýle bez obrouček, které si zamilovali němečtí intelektuálové a švýcarští bankéři. Jeho kdysi slámově žluté vlasy se změnilly v šedivé strniště a modré oči měl podlité krví. Vyhrnul si rukávy, čímž odhalil robustní předloktí, a dlouho si Michaila s jen málo skrývaným nepřátelstvím měřil pohledem. Takové přijetí Michail nečekal, jenže člověk teď vlastně nikdy moc nevěděl, co má očekávat, když na Uziho Navota narazí. Kolovaly klepy, že si ho jeho nástupce chce v nějaké funkci ponechat, což v tajné službě, která pravidelnou změnu vedení považovala za záležitost bezmála náboženské doktríny, představovalo rouhačství, ale oficiálně byla Navotova budoucnost stále nejasná.

„Nějaké problémy cestou z Bejrútu?“ zeptal se konečně Navot, jako by ho to právě napadlo.

„Žádné,“ odvětil Michail.

Navot ulovil špičkou tlustého ukazováku zatoulaný drobek sušenky. „Sledování?“

„Nic, čeho bychom si všimli.“

„A ten chlap v hotelu, co s tebou jel výtahem? Viděl jsi ho ještě?“

„V baru na střeše.“

„Něco podezřelého?“

„V Bejrútu vypadá podezřele každý. Proto je to taky Bejrút.“

Navot smetl drobek na talířek. Potom vyndal ze složky fotografii a poslal ji po desce stolu Michailovi. Zachycovala muže sedícího na předním sedadle luxusního vozu na okraji nějakého

bulváru u moře. Auto mělo rozbitá okna. Z muže zbyla jen zkrvavená sekaná a očividně byl mrtvý.

„Poznáváš ho?“ zeptal se Navot.

Michail soustředěně přimhouřil oči.

„Podívej se pořádně na to auto.“

Michail poslechl. A pak pochopil. Ten nebožtík byl Sámí Haddád.

„Kdy ho dostali?“

„Chvíli po tom, co tě vyložil na letišti. A to teprve začínali.“

Navot hodil na stůl další fotografii, poničenou budovu na elegantní ulici v centru Bejrútu. Byla to Galerie Mansour v rue Madame Curie. Chodník byl posetý končetinami a hlavami. Těla obětí pro jednu nepatřila lidem. Šlo o skvostný inventář Clovise Mansoura, předmět jeho profese.

„Doufal jsem,“ ujal se Navot po chvíli opět slova, „že moje poslední dny ve funkci ředitele proběhnou bez incidentu. Místo toho musím řešit ztrátu našeho nejlepšího smluvního zaměstnance v Bejrútu a spolupracovníka, jehož zverbování nás stálo spoustu času a úsilí.“

„Lepší než mrtvý agent v terénu.“

„To posoudím já.“ Navot si od něj vzal obě fotografie a vrátil je do složky. „Co pro tebe Mansour měl?“

„Člověka, který stál za tou Paříží.“

„A o koho jde?“

„Říkají mu Saladin.“

„Saladin? No,“ zabručel Navot a složku zavřel, „to je alespoň nějaký začátek.“

Navot zůstal v kanceláři dlouho poté, co Michail odešel. Navotův psací stůl byl prázdný, až na zápisník vázaný v kůži, do kterého si naškrábal jediné slovo. *Saladin*... Takové jméno by si dal jen člověk s obrovským sebevědomím, s obrovskými ambicemi. Skutečný Saladin sjednotil muslimský svět

pod dynastií Ajjúbovců a dobyl Jeruzalém na křižácích zpět. Třeba měl tenhle nový Saladin podobné sklony. Na scénu se slavnostně uvedl tím, že srovnal uprostřed Paříže se zemí židovský cíl, čímž zaútočil na dvě země, na dvě civilizace zároveň. Úspěšný útok jeho žízeň po krvi nevěřících určitě jenom povzbudil, uvažoval Navot. Bylo jen otázkou času, kdy Saladin udeří znovu.

Pro tuto chvíli byl Saladin problém Francouzů. Jenže fakt, že při útoku zahynuli čtyři izraelští občané, propůjčoval Navotovi v Paříži jisté postavení. Stejně jako jméno, které v Bejrútu pošeptal Michailovi do ucha Clovis Mansour. Ve skutečnosti už to jméno samotné by při troše umění ho prodat dokázalo zajistit Ústavu místo u operačního stolu. A Navot svým přesvědčovacím schopnostem důvěřoval. Jakožto bývalý agent v terénu a verbíř špionů měl schopnost upríst ze slámy zlato. Otázka zněla, kdo se při případné společné francouzsko-izraelské akci postará o zájmy Ústavu? Navota napadal jediný kandidát: legendární agent, který vedl operace na francouzské půdě už od doby, kdy byl ještě dvaadvacetiletý kluk. A co víc, dotyčný tajný agent znal Hannah Weinbergovou osobně. Ale premiér s ním měl bohužel jiné plány.

Navot se podíval, kolik je hodin – bylo deset patnáct. Sáhl po telefonu a navolil Cesty.

„Zítř ráno potřebuju letět do Paříže.“

„V šest nebo v devět?“

„V šest,“ odvětil Navot sklíčeně.

„Kdy se vracíte?“

„Zítř večer.“

„Zařizeno.“

Navot zavěsil a pak vyřídil ještě jeden poslední hovor. Otázka, kterou vznesl, byla stejná jako ta, kterou položil už tolikrát předtím.

„Jak dlouho mu potrvá, než to dokončí?“

„Už jenom chvílku.“

„Jak dlouhou?“

„Možná dneska, nejpozději zítra.“

Navot zavěsil a očima bloudil po prostorné kanceláři, která už brzy nebude jeho.

Nejpozději zítra...

Možná, pomyslel si, a možná ne.

Ve vzdáleném rohu konzervátorské dílny se od bílého stropu k bílé podlaze táhl černý závěs. Za ním byly dva stejné italské malířské stojany z dubového dřeva, dvě halogenové lampy, fotoaparát Nikon na stativu, paleta, balíček vaty, starožitný CD přehrávač, pokrytý šmouhami několika různých barev, a vozík naložený barvami, roztoky, ředidly, dřevěnými kolíčky a několika malířskými štětci Winson & Newton, řada číslo 7, ze sobolí srsti. Restaurátor tu dřel sám už téměř čtyři měsíce, občas pozdě do noci, občas dlouho před úsvitem. Žádnou muzejní průkazku neměl, protože byl ve skutečnosti zaměstnán jinde. V muzeu zaměstnaným konzervátorům bylo doporučeno, aby se o jeho přítomnosti nezmiňovali a aby ani nevyslovovali jeho jméno. A také neměli probírat velké plátno, oltářní obraz jednoho starého italského mistra, opřené na mužových stojanech. To plátno mělo, stejně jako jeho restaurátor, nebezpečnou a tragickou minulost.

Muž byl menší než průměrné výšky – něco přes sto sedmdesát centimetrů, ne více – a štíhlé postavy. Měl tvář s vysokým čelem a úzkou bradou, širokými a výraznými lícními kostmi a dlouhým kostnatým nosem, který vypadal, jako by ho někdo vyřezal ze dřeva. Mužovy tmavé vlasy byly nakrátko ostříhané a na spáncích prokvetlé stříbrem, jeho oči měly zvláštní zelený odstín. Jeho věk patřil k těm nejlépe střeženým tajemstvím v Izraeli. Přednedávnem, když se v novinách celého světa objevil jeho nekrolog, se žádné ověřitelné datum narození do tisku nedostalo. Zprávy o jeho smrti byly součástí složité operace,

kteřá měla oklamat jeho nepřátele v Moskvě a Teheránu. Ti uvěřili, že zprávy jsou pravdivé, a svým špatným odhadem restaurátorovi umožnili, aby se jim pomstil. Nedlouho po jeho návratu do Jeruzaléma mu manželka porodila párek dvojčat: holčičku, pojmenovanou po jeho matce Irene, a syna jménem Rafael. Teď ti tři – matka, dcera a syn – patřili k nejlépe střeženým lidem v Izraeli. A restaurátor také. Přijížděl a odjížděl v pancéřovaném SUV americké výroby v doprovodu bodyguarda, pětadvacetiletého zabijáka s hnědýma očima koloucha, který sedával přede dveřmi konzervátorské laboratoře pokaždé, když tu restaurátor byl.

Když se jednu černou a deštivou prosincovou středu, pár dní po narození jeho dětí, v muzeu objevil, znamenalo to pro zbytek konzervátorů šok a ohromnou úlevu. Upozornili je, že nemá rád, když ho někdo při práci pozoruje. Přesto pravidelně nakukovali do jeho malé jeskyně za závěsem, jen aby spatřili oltářní obraz na vlastní oči. Po pravdě řečeno, nikdo jim to nemohl mít za zlé. Caravaggiův obraz *Narození Krista se svatým Františkem a svatým Vavřincem* byl pravděpodobně nejslavnějším pohřešovaným uměleckým dílem na světě. Ukradli ho v říjnu 1969 z Oratoria di San Lorenzo v Palermu a teď byl formálně majetkem Vatikánu. Svatý stolec se moudře rozhodl zprávu o jeho znovuzískání nevydat, dokud nebude jeho zrestaurování dokončeno. Podobně jako mnoho vatikánských prohlášení bude oficiální verze událostí jen málo připomínat skutečnou pravdu. Nezmíní fakt, že ztracený obraz našel legendární agent izraelské zpravodajské služby jménem Gabriel viset v kostele severoitalského městečka Brienno. A také neuvede, že témuž legendárnímu agentovi byl svěřen úkol obraz zrestaurovat.

Restaurátor za svou dlouhou kariéru provedl nezvyklých oprav několik – jednou opravil i Rembrandtův portrét provrtný kulkou –, ale oltářní obraz od Caravaggia, který stál opřený na jeho stojanech, byl bezpochyby tím nejpoškozenějším plátnem, jaké kdy spatřil. O jeho dlouhé pouti z Oratoria